НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ПИЛОМАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПІДДОНІВ.
ГРАНИЧНІ ВІДХИЛИ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ РОЗМІРИ
(EN 12249:1999, IDT)

ДСТУ EN 12249:2014

Видання офіційне

Київ

ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ

2014

ЗМІСТ

Сторінка

Національний вступ..... IV
Вступ..... IV
1 Сфера застосування…….. 1
2 Нормативні посилання……. 1
3 Терміни та визначення понять……..... 3
4 Вимірювання…… 3
5 Усихання і розбухання…… 4
6 Допустимі відхилення розмірів поперечних перерізів…… 4
7 Допустимі відхилення за довжиною…… 5
Додаток А (довідковий) Рекомендовані стандартні розміри та інші традиційні розміри пиломатеріалів, що використовують у піддонах…….. 6
Додаток В (довідковий) Бібліографія……. 8

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожним перекладом EN 12249:1999 Sawn timber used in pallets – Permitted deviations and guidelines for dimensions. (Пиломатеріали, що використовують для піддонів – допустимі відхилення та встановлення розмірів).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, – ТК 18 „Лісові ресурси”.

Стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству.

Цей стандарт не замінює чинних в Україні стандартів.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- слова „європейський стандарт” замінено на „стандарт”,
- структурні елементи стандарту: „Титульний аркуш”, „Передмову”, „Національний вступ”, „Бібліографічні дані” – оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України;
- у розділі „Нормативні посилання” наведено національне пояснення, виділене в тексті рамкою,
- з „Передмови” до EN 12246:1999 у „Вступ” до цього стандарту взято те, що безпосередньо стосується цього стандарту.

Копії стандартів EN, на які є посилання в цьому стандарті, можна отримати в Національному фонді нормативних документів.

В С Т У П

Цей стандарт визначає допустимі відхилення та рекомендовані розміри для пиломатеріалів, що використовують у піддонах.

Для зручності користування виробникам і споживачам наведено діапазон поперечних перерізів.

Рекомендовані стандартні розміри, що наведено в таблиці А. 1, є основними для даного стандарту. У таблиці А. 2 наведено традиційні розміри.

Всі розміри наведено за умов вологості деревини 20 %. Представлено методику перерахунку розмірів з будь-яких значень вологості на вологість 20 %. Стандарт передбачає використання електричних вологомірів для визначення вологості деревини.

Посилки на вологість деревини 20 % не повинні утримувати виробників від виготовлення промислової упаковки з більш сухої або більш вологої деревини.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ПИЛОМАТЕРІАЛИ ДЛЯ ПІДДОНІВ. ГРАНИЧНІ ВІДХИЛИ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ РОЗМІРИ

ПИЛОМАТЕРИАЛЫ, ИСПОЛЬЗУЕМЫЕ ДЛЯ ПОДДОНОВ – ДОПУСТИМЫЕ ОТКЛОНЕНИЯ И УСТАНАВЛИВАЕМЫЕ РАЗМЕРЫ

SAWN TIMBER USED IN PALLETS – PERMITTED DEVIATIONS AND GUIDELINES FOR DIMENSIONS

Чинний від _____2014

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАНННЯ

Цей стандарт визначає нормативи двох класів допустимих відхилень розмірів пиломатеріалів, які використовують у піддонах (що виникають за умов мінливості розмірів пиломатеріалів при лісопилянні та інших видах обробки) від стандартної товщини, ширини і довжини. Розміри слід вимірювати при вологості деревини, що визначено в стандарті.

Крім того, стандарт дає рекомендовані розміри пиломатеріалів для піддонів.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить положення з інших публікацій через датовані й недатовані посилання. Ці нормативні посилання наведено у відповідних місцях тексту, а перелік публікацій наведено нижче. У разі датованих посилань пізніші зміни чи перегляд будь-якої з цих публікацій стосуються цього стандарту тільки в тому випадку, якщо їх введено разом зі змінами чи переглядом.

Видання офіційне

У разі недатованих посилань доцільно звертатися до останнього видання відповідної публікації.

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

EN 336 Structural timber - Coniferous and poplar - Sizes, permissible deviations

EN 844-4 1997 Round and sawn timber - Terminology - Part 4: Terms relating to moisture content

EN 844-6 1997 Round and sawn timber - Terminology - Part 6: Terms relating to dimensions of sawn timber

EN 1313-1 Round and sawn timber - Permitted deviations and preferred sizes. - Part 1: Softwood sawn timber

prEN 13183-1 Round and sawn timber - Method of measurement of moisture content - Part 1: Method for determining moisture content of **a** piece of sawn timber (Oven-dry method)

prEN 13183-2 Round and sawn timber - Method of measurement of moisture content - Part 2: Method for estimating moisture content of a piece of sawn timber (Electrical method)

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 336 Пиломатеріали конструкційні із хвойних порід та тополі. Розміри. Допустимі відхили.
EN 844-4 Лісоматеріали круглі та пиляні - Термінологія - Частина 4. Терміни, що стосуються вмісту вологи.
EN 844-6 Лісоматеріали круглі та пиляні - Термінологія - Частина 6. Терміни, що стосуються розмірів пиломатеріалів.
prEN 1313-1 Лісоматеріали круглі та пиляні – Допустимі відхилення та рекомендовані розміри – Частина 1. Пиломатеріали хвойних порід.
EN 13183-1 Лісоматеріали круглі та пиляні – Частина 1. Визначення вологості на зразку абсолютно сухим методом. (Метод висушування в печі).
EN 13183-2 Лісоматеріали круглі та пиляні – Частина 2. Визначення вологості на зразку методом електричного опору

Національна примітка *В Україні чинні:*

ДСТУ EN 336:2003 Пиломатеріали конструкційні із хвойних порід та тополі. Розміри. Допустимі відхили *(EN 336:1995, IDT);*
ДСТУ prEN 13183-1:2002 Пиломатеріали. Частина 1. Визначення вологості на зразку абсолютно сухим методом (EN 13183-1:2002, IDT)).
ДСТУ prEN 13183-2:2002 Пиломатеріали. Частина 2. Визначення вологості на зразку методом електричного опору (EN 13183-2:2002, IDT) .

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

В цьому стандарті застосовано такі терміни та визначення понять:

3.1 дійсний розмір – розмір пиломатеріалу в момент вимірювання [EN 844-6: 1997].

3.2 вологість – маса води в деревині, яка виражена у відсотках від маси деревини в абсолютно сухому стані [EN 844-4: 1997].

3.3 зміни розмірів, які пов’язані зі зміною вологості (національна примітка: усихання і розбухання) – різниця між дійсним розміром і відповідним основним розміром, яка за цим стандартом є припуском на зміну розміра при зміні вологості.

3.4 допустимі відхилення розмірів – допустимі відхилення дійсних розмірів (довжини, ширини і/або товщини) від передбаченого основного розміру внаслідок похибок розпилювання або обробки.

3.5 заданий, основний розмір – для цілей даного стандарту основний і заданий розмір співпадають.

3.5.1 заданий розмір – розмір (за умов заданої вологості), що передбачено досягти після виконання певного виробничого процесу, по відношенню до якого встановлюють відхилення [EN 844-6: 1997].

3.5.2 основний розмір – розмір за яким розрізняють пиломатеріали або розмір, передбачений для певного значення вологості деревини [EN 844-6: 1997].

4 ВИМІРЮВАННЯ

4.1 Вимірювання вологості деревини виконують згідно prEN 13183-1 або prEN 13183-2.

4.2 Згідно EN 336 результати вимірювання розмірів перераховують на вологість 20 %.

5 УСИХАННЯ І РОЗБУХАННЯ

Якщо не передбачено інше, то вважають, що ширина і товщина пиломатеріалу збільшуються на 0,25 % на кожен 1 % збільшення вологості від 20 до 30 % і зменшуються на 0,25 % на кожен 1 % зменшення вологості нижче 20 %. Вказані зміни розмірів застосовують для всіх порід.

6 ДОПУСТИМІ ВІДХИЛЕННЯ РОЗМІРІВ ПОПЕРЕЧНИХ ПЕРЕРІЗІВ

В будь-якому поперечному перерізі кожного обрізного пиломатеріалу дійсна товщина і дійсна ширина (перераховані на вологість деревини 20 %) можуть відхилятись від заданого розміру не більше, ніж вказано в табл. 1.

Таблиця 1 - Розміри поперечних перерізів та відповідні їм допустимі відхилення, мм

Розміри у поперечному перерізі	Клас А	Клас В
Товщина і/або ширина ≤ 100	+ 1 - 1	+ 3 - 1
Товщина і/або ширина > 100	+ 1,5 - 1,5	+ 4 - 2
Окремі випадки: бруски (для всіх розмірів), прокладки (для поперечних розмірів)	+ 1,5 - 1,5	+ 1 - 2

КОМЕНТАРІЙ: Більш вибагливі допустимі відхилення за необхідністю можуть бути обумовлені в контрактах.

7 ДОПУСТИМІ ВІДХИЛЕННЯ ЗА ДОВЖИНОЮ

Допустимі відхилення розмірів за довжиною представлено в табл. 2.

Допустимі відхилення за довжиною встановлено згідно стандарту на готову продукцію (ISO 6780).

Таблиця 2 – Допустимі відхилення за довжиною, мм

Розмір	Клас А	Клас В
Задана довжина	+ 0 - 2	+ 1 - 3

КОМЕНТАРІЙ: Більш вибагливі допустимі відхилення за необхідністю можуть бути обумовлені в контрактах.

Додаток А

(довідковий)

Рекомендовані стандартні розміри та інші традиційні розміри пиломатеріалів, що використовують у піддонах

Рекомендовані стандартні розміри представлено у таблиці А.1.

Таблиця А.1 – Рекомендовані стандартні розміри поперечних перерізів пиломатеріалів для піддонів, мм

Товщина	Ширина					
	75	100	125	150	175	200
15	x	X				
18	x	X	x			
22	x		x	X		
25						
32						
38						
50						
63						
75						
78		X		X		
80	X	X		X		
100						

Де X – найбільш рекомендовані поперечні розміри;

x – інші традиційні (що часто зустрічаються) поперечні розміри.

ПРИМІТКА: Інші розміри також можуть бути застосовані в національних нормативах.

Інші традиційні розміри пиломатеріалів, що використовують для піддонів представлено у таблиці А.2.

Таблиця А.2 – Інші традиційні розміри пиломатеріалів, що використовують для піддонів, мм

Товщина	Ширина					
	80	100	120	145	175	200
16	x	X				
19	x	X	x			
22	x	X	x	X		
25						
32						
38						
50						
63						
75	X	X		X		
100		X				

Де X – рекомендовані стандартні розміри;

x – стандартні розміри.

Рекомендовані значення довжини, мм: 600, 800, 1000, 1200 та т.п, згідно модульній системі розмірів (ISO 6780) або інші традиційні для піддонів розміри.

ПРИМІТКА 1: Довжину 145, мм також використовують для брусків і дощок.

ПРИМІТКА 2: Інші розміри також можуть бути застосовані в національних нормативах.

Додаток В

(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

ISO 6780 General-purpose flat pallets for through transit of goods- Principal dimensions and tolerances

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

ISO 6780 – Плоскі піддони загального призначення для наскрізного транзиту товарів. Основні розміри і допустимі відхилення.

Код УКНД: 79.040

Ключові слова: пиломатеріали, задані розміри, основні розміри, традиційні розміри, допустимі відхилення, піддони

Розробники:

Доцент кафедри технології деревообробки Національного університету біоресурсів і природокористування України,
к.с.-г. н., керівник розробки _____ С.Г. Зражва

В.о. доцента кафедри технології деревообробки Національного університету біоресурсів і природокористування України,
к. т. н., відповідальний виконавець _____ О.С. Малахова